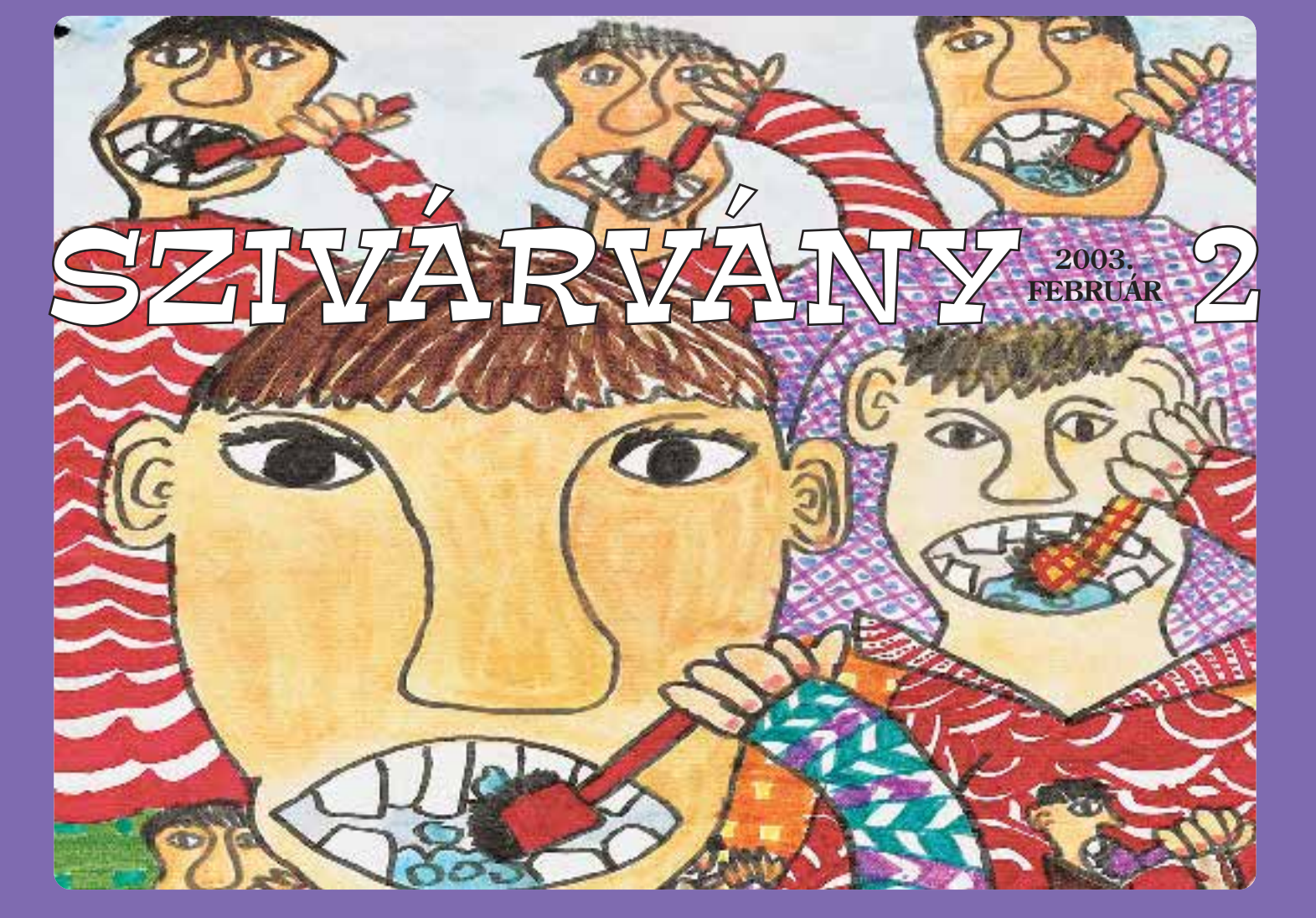

SZIVÁRVÁNY

2003.
FEBRUÁR

2

Betűzgető
kicsiknek

BÁBEL-ÁBEL

ANGOL NÉPKÖLTÉS

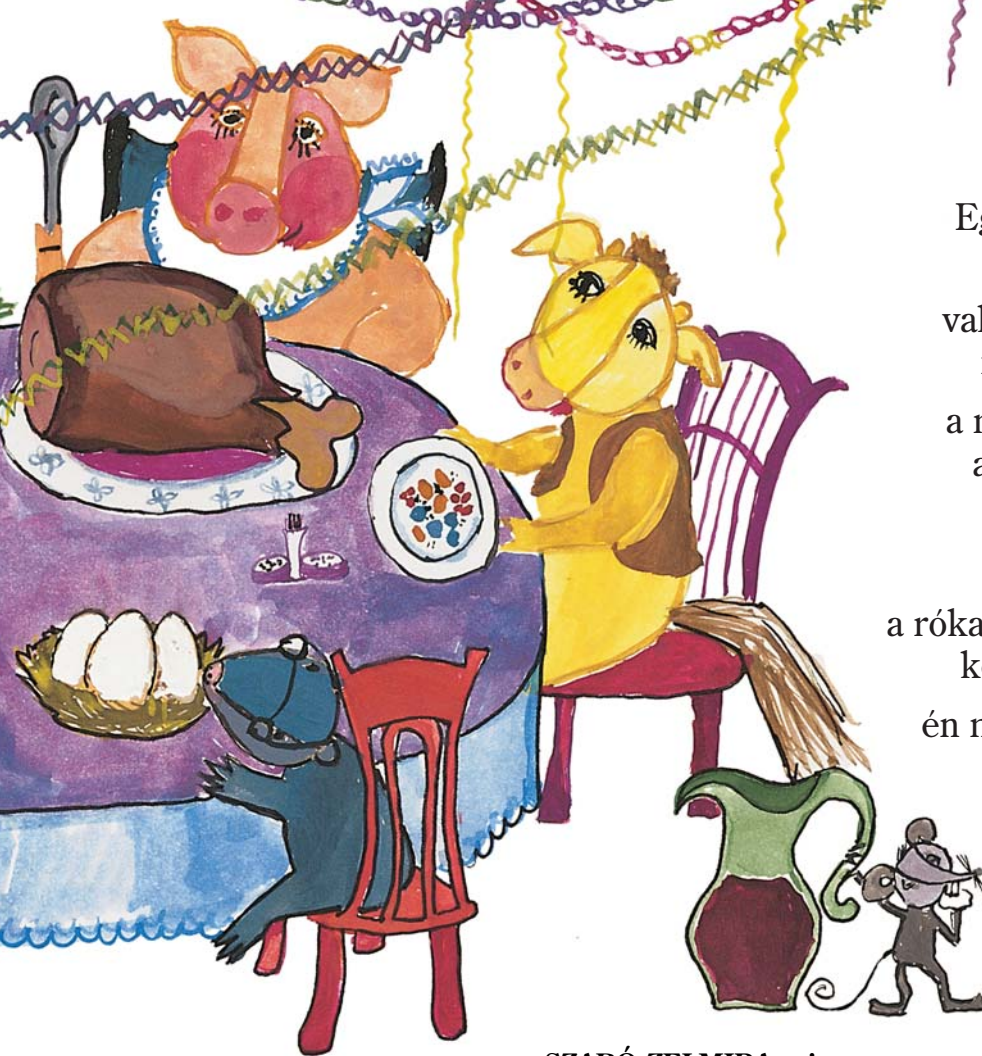
BÁBEL ÁBEL, BŐBÉLŰ BARÁTOM
TÖBBET EVETT, MINT MÁS HARMINCHÁROM!
BEKAPOTT EGY BORJAT MEG EGY TEHENET,
BEKAPOTT EGY ÖKRÖT ÉS MÉG EGY FELET,
BEKAPTA A HÁZAT, KÚTÁGASÁT, KÚTJÁT,
BEKAPTA A GAZDÁT S MINDEN PEREPUTTYÁT!
BORJAT, TEHENET,
ÖKRÖT MÁSFELET,
KÚTÁGASÁT, KÚTJÁT,
GAZDÁT S PEREPUTTYÁT –
S EGYRE SÍRT, HOGY EZ SEMMI, SEMMI,
ÉS ÉHEN HAL, HA NEM KAP ENNI!

LÁSZLÓ NOÉMI
ESZEGETŐ

Egérke rágcsál, a veréb csipeget,
a béka bőszen nyeli a legyeket,
vakond a réten keresztül-kasul ás,
néha kibukkan: akad-e jó fogás,
a majom majszol, malacka dőzsöl,
a szarka cserepet csen a tetőről,
krokodilus a fogát csattogtatja,
tigris a körmét pattogtatja,
a róka csámcsog, a medve nyammog,
kérődzik a borjú, a bivaly kaffog,
én meg harapok, szürcsölök, rágok
– jó étvágyat kívánok!

**Étvágunk volna, csakhogy
mindenkinek másra fáj a foga,
mint amit kapott.
Légy ügyes pincér:
oszd újra a farsangi lakomát.**

SZITA, SZITA

Magyar népköltés

Szita, szita, sűrű szita,
ma szítálok, holnap sütök.
Hófehér kis cipót sütök.
Megvajazom, megzsírozom,
mégis, mégis neked adom.

Kívánunk mindenki asztalára
szép lyukacsos, foszlós,
pirult fánkot
és hozzá vidám
farsangot!

Lángos, fánk, pánkó, lapótya. Ti hogy hívjátok?
Cukorral vagy lekvárral szereted?

TARBAY EDE

CIPÓSÜTŐ MONDÓKA

Parazsad süssön,
kemence,
cipót puhára,
kerekre,
lángost laposra,
veresre,
jól süss, kedves
kemence.

FORRÓ ÁGNES rajzai

TORDON ÁKOS
LÁNGOS

Forró zsírban
sül a lángos,
sistereg-
sustorog
a nagy lábos.
Lángost kér
hét testvér:

Peti, Pista,
Palika,
Mari, Klári,
Katika
és a kicsi
Janika.

S a sor végén
a kutya.
Ő is kap majd,
ha futja.
Máris nyalja
szája szélét,
így várja a
maga részét.

Hát a cica
mostoha?
Lángost nem kap
ő soha???

Hm. A cica
nagy cseles;
bajszocskája
tejeles.

Biz, csak azért
torkoskodott,
mert közben
így okoskodott:
mire a sor
rám kerül,
a lábas is megürül,
nekem jut majd
neszesemmi,
sose fogok
lángost enni.

Jó. Nem bánom.
Hát ne jusson.
Ám a tejfel
ősi jussom.

**Számold meg a testvéreket. Vajon melyik Janika?
Jut-e fánk mindenkinek? Rajzolj te is néhányat.**

A CSOKOLÁDÉÚT

Három kis testvérke, amint egy nap a réten sétálgatott, tükörsima, sötétbarna színű útra bukkant.

- Hát ez miből lehet? – kérdezte az első.
- Nem fából – mondta a második.
- Nem is szénből – vélte a harmadik.

Lekuporodtak, megnyalták. Csokoládéból volt.

Elkezdték enni az utat. Közben az út mentén hófehér kilométerkövet pillantottak meg. Nem volt az se kőből, se betonból, se krétából.

Megkóstolták: tejszínhabból volt.

Ették tovább a csokiutat tejszínhab kilométerkövel. Leszállt az este.

- Hol vagyunk? – kérdezte ekkor az első.
- Valahol – mondta a második.
- Sehol – mondta a harmadik.

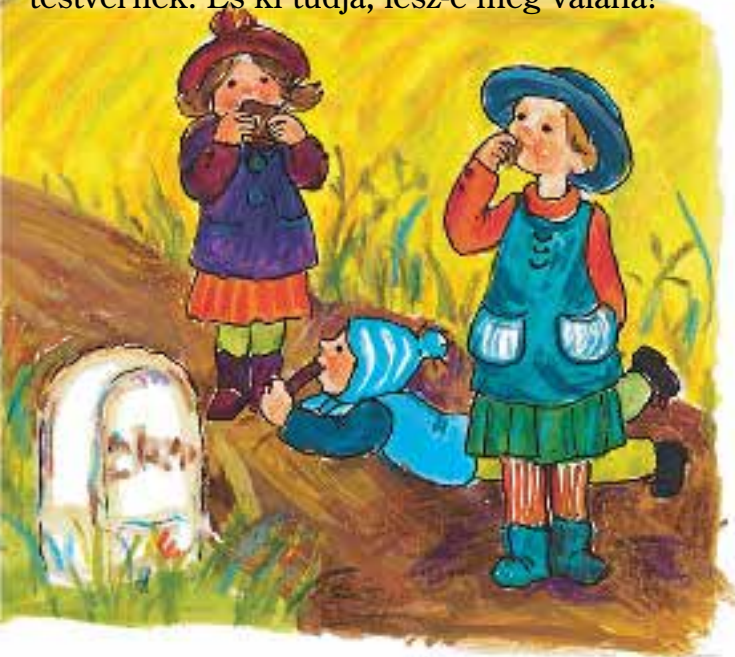
Nem tudták, mitévők legyenek. Szerencsájükre arra szekerezett egy bácsika.

- Majd én hazaviszlek benneteket – mond-

ta. És hazaszekerezett velük. A házuk kapujában leszállás közben észrevették, hogy a szekér nincsen se vasból, se fából. Vajon miből lehet?

Megkóstolták: piskótából volt. Se szó, se beszéd, nekiláttak, megették: nem hagytak belőle egy fia kereket, egy árva löcsöt sem.

Sohase volt még ilyen szerencséje a három testvérnek. És ki tudja, lesz-e még valaha?

Ők is csokikerítésre, mézeskalács-házikóra bukkantak. Ki lakott benne?
Hogy hívják a két testvért? A festéshez a legszebb színeidet használd.

ORAVECZ IMRE

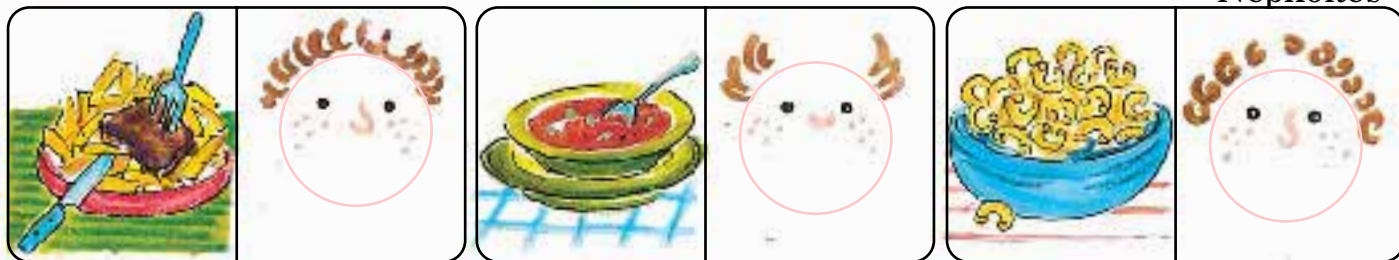
ANYU FŐZ

Megfőzi a húst,
megfőzi a krumplit,
megfőzi a tésztát,
megfőzi a tojást,
megfőzi a levest,
megfőzi a főzeléket,
megfőzi a tejbegrízt,
mindent megfőz,
csak engem nem főz meg,
mert én így is ennivaló vagyok.

Rajzolj szájat az arcokra:

ha szereted,

ha nem szereted:

Ha bemegyek a bableves-csárdába,
krumplileves ott mulatgat magába,
lencseleves elhúzza a nótáját,
céklaleves összeüti bokáját.
Tejbekása lipity-lotty,
tökkáposzta, kapaszkodj,
paprikás hús a legjobb a világon!

Népköltés

Ember, állat szívesen kortyolgatja a hús forrásvizet.

Mit iszunk?

A tej nemcsak ital, étel is. Nő tőle a gyerek, erősebb apuka, s mosolygósabb dédike.

A pezsgő, színes üdítők helyett jobb lenne gyümölcslevet inni.

A szőlőlé hasas hordókban borrá forr. A magyar borok – a tokaji aszú, az egri bikavér – világhíresek.

A tea gyógyít vagy üdit – aszerint, hogy milyen füvekből főzik.

Pfü, de keserű! A felnőttek mégis szeretik az árpából, komlóból főzött, jó habos, hideg sört.

Volt egyszer egy öreg király, s annak három szép leánya. Azt mondta, hogy annak adja az országát, amelyik őt legjobban szereti. Kezdte a legidősebbiken:

– Felelj nekem, édes lányom: hogy szeretsz engem?

– Mint a galamb a tiszta búzát – mondta a leány.

– Hát te, középső leányom? – kérdezte a következőt.

– Mint forró nyárban a szellőt – felelte az.

– Mondd, te hogy szeretsz? – fordult a legkisebbikhez.

– Úgy, édesapám, mint az emberek a sót! – felelt a kicsi királykisasszony.

– Mint a sót?! Kitakarodj az udvaromból – förmedt rá a király. – Ne is lássalak, ha csak ennyire szeretsz!

Elindult keserves sírás közt

BENEDEK ELEK

A SÓ

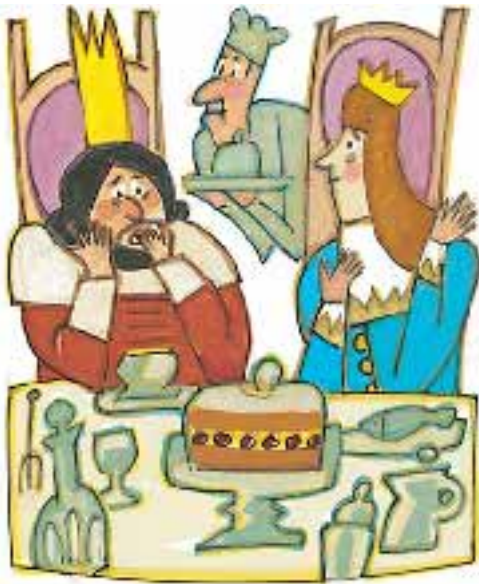
a kicsi királykisasszony, s betévedt egy rengeteg erdőbe. Szállást vert egy odvas fában, szedett epret, málnát, mogyo-

rót, úgy éldegélt egyedül.

Egyszer arra vetődött a szomszéd királyfi. Megpillantotta, s megtetszett neki, akár milyen rongyos volt a ruhája. Szép gyöngéden megfogta a kezét, hazavezette a palotájába, felöltöztette selyembársonyba. Vendégeket hívtak, megesküdtek, s csaptak akkora lakodalmat, hogy no... ki tudná azt megmondani, hogy mekkorát.

Telt-múlt az idő. A fiatal pár nagy békességben élt, úgy szerették egymást, mint két galamb. De látta a király, hogy a felesége szomorkodik az apja miatt. Meghívta hát az apósát délebedre. Leülnek az asztalhoz, hordják az inasok a finomabbnál finomabb ételeket; de hogy a szavamat össze ne keverjem, a fiatal király

megparancsolta volt, hogy az öreg király számára minden ételt külön főzzenek-süssenek, s abba sót ne tegyenek.

Megkóstolta az öreg király a levest. No, gondolta magában, ebből bizony kifelejtették a sót. De nem járt jobban a pecsenyékkal sem: cudar só-talan, ízetlen volt valamennyi.

De már ezt nem állhatta meg szó nélkül:

– Hallod-e, öcsém, hát miféle szakácsod van neked, hogy só nélkül süt-főz?

– Azt hallottam, hogy bátyámuram nem szereti a sót, megparancsoltam hát, hogy fejét vétetem, ha egy mákszem sót is tesz az ételekbe.

– Kitől hallottad, hogy nem szeretem a sót?

– Én bizony éppen a kigyel-med leányától, felséges bátyámuram.

Abban a szempillantásban -

**ÍZE VAN A SÓNAK,
ÉRTELME A SZÓNAK,
HIDEGE A HÓNAK,
TÜZE A JÓ LÓNAK,
FENEKE A TÓNAK,
JUTALMA A JÓNAK.**

NÉPI BÖLCSESSÉG

nyílik az ajtó, s belép a királyné.

Hej, Istenem, megörült az öreg király, mert megbánta volt szívéből, hogy elkergette legkisebbik leányát. Belátta már, hogy ő szereti a legjobban, s most neki is adta az országát.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

A róka vendégségbe hívta barátját, a darut.

A RÓKA MEG A DARU

A finom paprikást egy szűk nyakú kancsóba töltötte. A róka sehogy sem fért hozzá. A daru hosszú csőrével az egészet kihalásztá.

Kását főzött, s szét-kente egy lapos tányéron. A daru hiába kopogtatta csőrével a tányért. A róka maga nyalta fel az egészet.

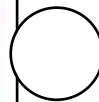
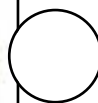

Kölcsönkenyér viszsza-
szajár. Azóta nem
barátkozik a róka és
a daru.

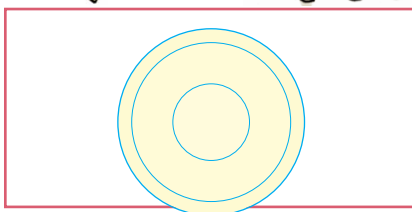

Ez nem a róka csalafinta
vendégsége, hanem igazi
vendéglő.

Számold meg, hányat ta-
lálsz belőle:

Szoktál asztalt teríteni?
Rajzolj a tányér mellé
mindent, ami kell.

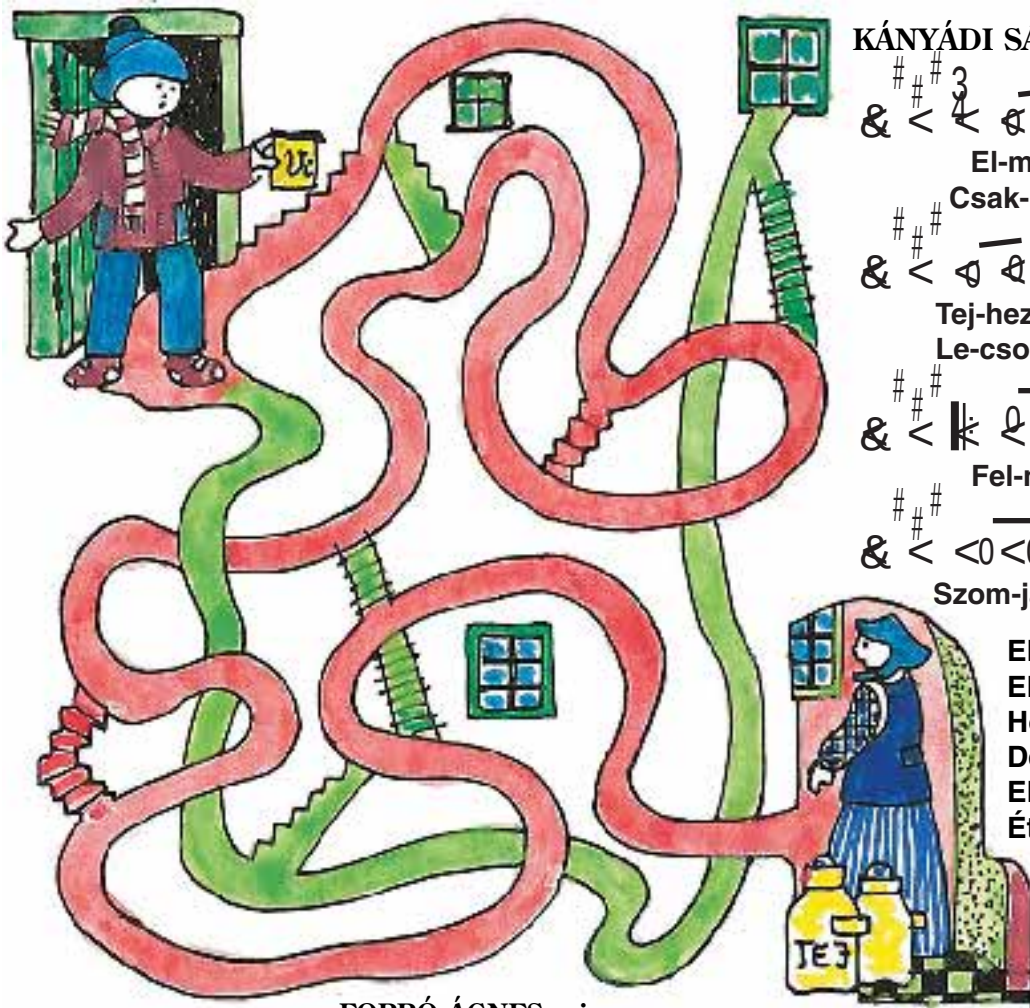

HONNAN SZÁRMAZIK?

Kösd össze az ételeket az eredetükkel.

FORRÓ ÁGNES rajza

KÁNYÁDI SÁNDOR - GRYLLUS VILMOS

##³
& < 3 & & & & & | < 0 < 0 & < |

El-ment Vil-mos te-jet in- ni,
Csak-hogy lyukas volt a bög-re,

##³
& < & & < 0 & < 0 & < | & & & & & |

Tej-hez bög-rét kel-lett vin-ni.
Le-csor-gott a tej a föld-re.

##³
& < & & & & & & & | < 0 < 0 & < |

Fel-nyal-ta egy é -hes cir-mos:

##³
& < < 0 < 0 < 0 < 0 < & & | < 0 < 0 & < |

Szom-jan ma-radt sze-gény Vil-mos.

Elment Péter tököt venni,
Elfelejtett pénzzel menni.
Hogy a sült tök? Ennyi s ennyi,
De nem volt, mit elővenni.
Elmaradt a sülttök-vétel:
Étlen maradt szegény Péter.

Vezesd Vilmost
a tejesnéihez.

Azt kérdi kedves Feleségem, Típetupa – mitől van ugyanbiza olyan jókedvem télvíz idején? Na, mondom, kedves jó Feleségem, itt álljunk meg egy percre, hogy el ne siessük a dolgot. Ugyanis már kezd lejárni a télvíz. Még

ez a hónap, s vége. De lehet, hogy már ebben a hónapban csöpögni kezdenek a hóval megrakott fenyőágak, akár csak nálatok oda-haza az eresz.

A tél persze még meg-megpróbál visszatérni, de mind erőtlenebbül teszi. Figyeljétek meg: ha február másodikán, gyertyaszentelőkor megcseppen az eresz, s nálunk csöpögni kezd a hólé a megrakott fenyőágakról – ez azt jelenti, hogy a tavasz kissé elhirtelenkedte a dolgot. Ilyenkor Mackó – az én kedves, óriásnagy barátom – kinéz jó meleg barlangjából, de gyorsan vissza is bújik, mert tudja, visszatér még a fagy, ez

Beiland Brigitta,
Mezőpetri

még nem az igazi tavasz. Pedig őkelme igencsak megéhezett, és szeretne bekapni valamit. Ha azonban kipislog a barlangból, és fagyot észlel, akkor kezdi is porolni a bundáját, s hamarosan kibújik téli menedékéből. Mert ha február másodikán hideg van – hamar kitavaszodik. Ezt nekem maga Mackó Bácsi mondta. Nem is mondta: dörögte. De én jól értettem.

Doczé Henrietta, Marosvásárhely

**Kis Rudolf,
Zilah**

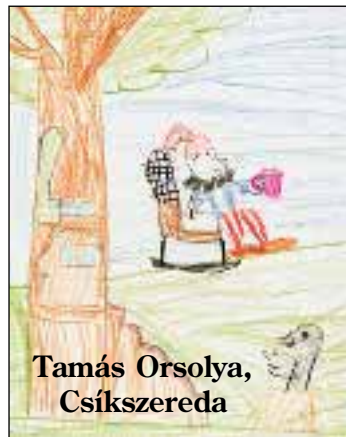
**Címlap:
Bicskei Dávid,
Szabadka**

Most pedig elárulok nektek egy titkot. Megmagyarázom, miért nem szólok most egy szót sem a Ti kedves leveleitekről, rajzaitokról. Nos, azért, mert nyomdai nehézségek miatt most az egyszer jó előre, tehát jóval január előtt meg kellett írnom leveletem.

Igen szépen köszönöm, hogy karácsonykor és újévkor eszetekbe jutottam, és karácsonyi-újévi üdvözléseket küldtetek nekem. Nagyon jól esett és tudjátok meg, ha választ nem is küldhettem külön-külön minden ilyen üdvözlésre, gondolatban mindvégig veletek voltam és maradok, mert én már ilyen vagyok, nagyon tudok ragaszkodni azokhoz, akik kedvelnek engem, kedvelik barátaimat és kedves Feleségemet, Tipetupát is. Ez már nálam – ahogy mondani szoktam – megvan.

Melyhez hasonló jókat,

CSIIPIKE

**Tamás Orsolya,
Csíkszereda**

Kovács Botond, Gyergyóditró

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXIV. évfolyam. 262. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő.
A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 0264/141323. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Megrendelhető a szerkesztőség címén. **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL. B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L.** Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában.
ISSN 1221-776x. Ára 10000 lej

Volt egyszer egy óriás,
Az ő neve Tóbiás.
Egyedül van, magában,
A hegy barlangjában.
Mikor arra jártam,
A hegy barlangjában
Megismertem Tóbiást,
A jószívű óriást.
Nem volt többé egyedül,
Felderült és hegedült.
Azóta én nem láttam,
Kis szívembe bezártam,
Tóbiás most egyedül
Vándorol és hegedül.

Szabó Henrietta, Szilágysomlyó

KEDVES CSIPIKE!

Szeretem a meséket, Csi-
pi-két és Kukucsit. Sokat szoktam
rajzolni. Lerajzoltam neked a fá-
zó állatkákat.

Légy jó! Szeretettel,

Szabó Szilárd, Marosvásárhely

Egy napon a medve begyűjtötte télire
az ennivalót. Mire hazaért, a feleségének
három kisbocsa született. Úgy megörült
a három bocsnak! Egyik fiú, másik lány
és a harmadik fiú. Tomi, Eszter, Zsombi
– így hívták őket, és boldogan éltek, míg
meg nem haltak.

Izsó Zsófia, Gyergyószentmiklós

Cica vagyok, éhes vagyok,
Minden házhoz benyávogok.
Sok embertől húst kapok,
Ezért nagyon hálás vagyok.

László Orsolya, Kolozsvár

Hanzi Beáta, Marosvásárhely

A *prücsök krajcárkája* című mese az októberi Szivár-ványban szomorúan végződött. Új befejezést írtak hozzá, és könyvjutalmat nyertek barátaink a **nagyvárad** 11-es iskola II. B és a **gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskola II. B osztályából**. Gratulálunk, ügyesek vagytok! Íme két ötlet a sok közül:

- Minek neked, prücsök, ez a krajcár?
- Hát, vásárolni.
- Mit vásárolsz?
- Magot télire.
- Segítek neked.

Felvette a katona a kis prücsköt krajcáróstól, és mag után néztek.

Azóta ciripelnek esténként a prücsök a fáradt katonáknak.

Kósa Tamás, Nagyvárad

Megnézte az obsitos katona, de csak egy régi krajcárka volt. Így szólt a prücsökhöz:

- Visszaadom neked, mert nekem van már krajcárom.

Megörült neki a prücsök, mindjárt vitte is haza. Éldegélt belőle egész életében.

Tekse Krisztina és Vaszi Réka, Gyergyószentmiklós

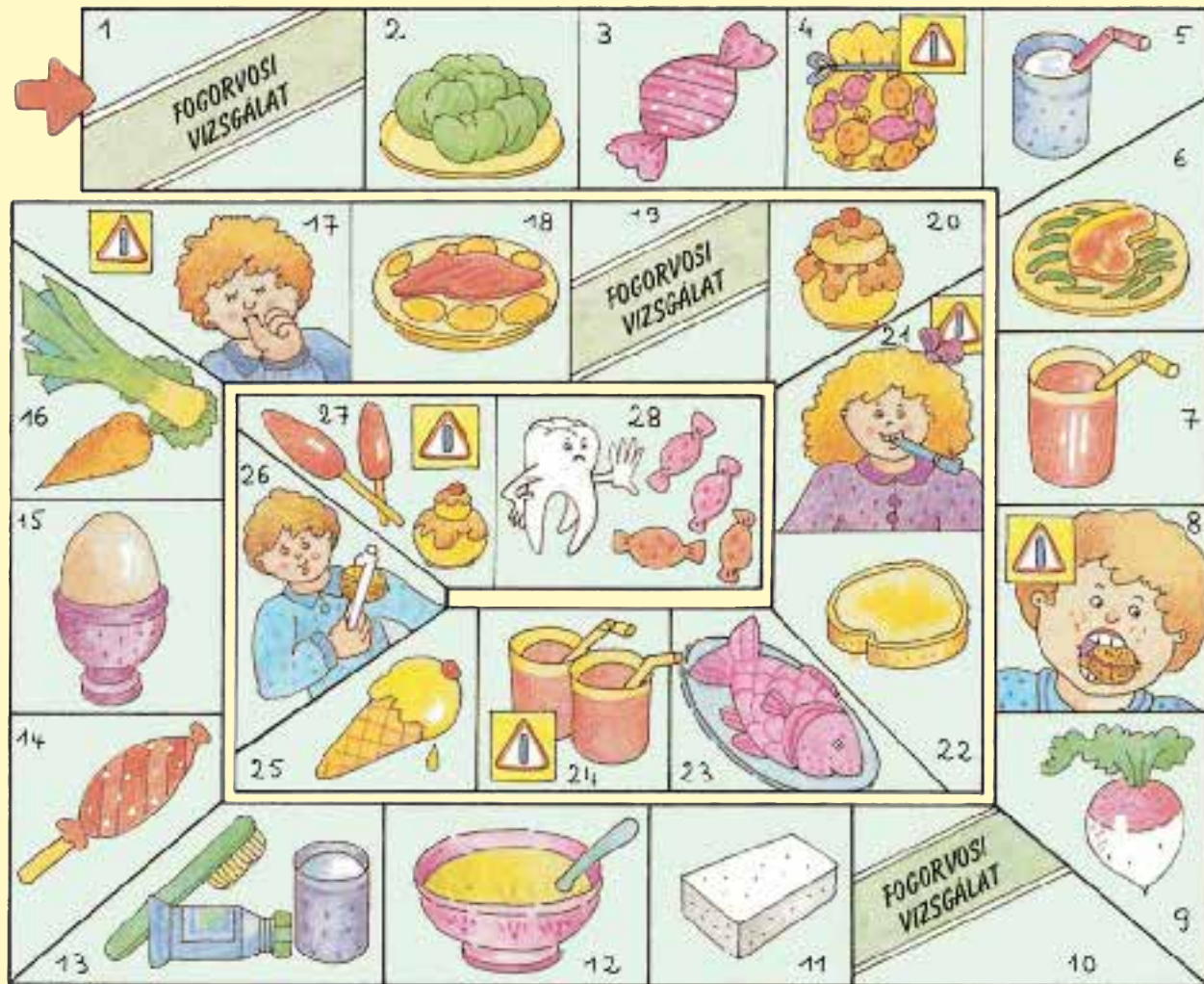
László Gábor, Vargyas

- Hol jártál?
- Zöld erdőben.
- Hol van az a nagy erdő?
- Kert végén.
- Hol az a nagy kert?
- Elégette a nagy tűz.
- Hol az a nagy tűz?
- Eloltotta a nagy víz.
- Hol az a nagy víz?
- Megitta a kis bárány.
- Hol az a kis bárány?
- Levágta a nagy kaszás.
- Hol az a nagy kaszás?
- Odahaza.

Goia Gréta Katalin, Diószeg

F
O
G
O
R
V
O
S
I
V
I
Z
S
G
Á
L
A
T

T
Á
R
S
A
S
J
Á
T
É
K